DIREKT AKTION

RADIKAL SYNDIKALISTISK UNGDOMSTIDNING

nr.2 2007/#51/20:-

FÖRRÄDARENS LÖN

"**Judas Iskariot** var en **gentleman** jämförd med en strejkbrytare. Han hade så mycket människokänsla kvar, att han hängde sig, men det har icke en strejkbrytare."

SAC Flygblad 1918

Direkt Aktion #51

Vad händer just nu? Borgarna fortsätter sina attacker på arbetarklassens vunna ekonomiska fördelar. Men vi på redaktionen börjar tröttna på chockvågorna genom svenskt mediaetablissemang. Vad förväntade de sig egentligen? Vad förväntade vi oss när vi röstade fram en regering med egna pigor och miljarder i aktier? Människor som inte är ett dugg lika oss, som vi aldrig kommer att kunna förstå – en annan art från en främmande värld när det gäller politiken och intressena. En regering där den enda ledamot som över huvud taget varit med i ett fackförbund är en kvarleva från 80-talets nyliberala låtsasanarkister.

Det beror såklart på alternativet. Vi vill inte ägna den här ledaren åt att racka ner på socialdemokraterna, för många socialdemokrater ägnar sig åt nyttigt politiskt arbete. Men partiet ägnar sig inte åt att förvandla samhället i en socialistisk riktning, själva meningen med partiet har blivit att pyssla om Sverige som om landet vore ett företag. Ledningen verkar ha gett upp tanken på att det kan finnas intressemotsättningar i samhället, att det finns klassklyftor. Det har dolts bakom ett kompakt samförstånd. När lokala försök görs att gå emot samförståndet och försvara arbetarnas och studenternas intressen så är det bara grus i maskineriet för sossarna – hur ska något då kunna vända? Fackpamparna förhandlar fram skitavtal som tvingar oss att tiga och bocka i tre år innan vi har en möjlighet att göra något åt dom. Och sen skryter dom om hur duktiga dom är på att få Sverige att fungera – som om Sverige vore nån sorts stor maskin där alla rättmätigt jobbar på i samma riktning.

När borgarna är färdiga med sin period i riksdagen, kommer antagligen Socialdemokraterna att ta över. Många människor kommer att känna sig lättade för att de äntligen fått en regering som inte vill försämra för arbetarklassen. Men det har hållit på så här länge: det blir inte bättre. Borgarna gör det sämre, men vad hjälper sossarna om de inte är beredda att inte bara sluta skada oss utan också ersätta och reparera skadorna? När situationen är sådan verkar människor ovanligt vettiga som röstar på Moderaterna istället för på Sverigedemokraterna.

Alternativet verkar inte finnas än. Det är som om arbetarklassen fegar ur. Vi sitter fast i det parlamentariska systemet och vad vi än röstar på så blir det inte bättre, vi är tvingade till att gå på defensiven.

Det är dags att gräsrötterna sätter lite ordentlig press på fackpamparna, dags för att partimedlemmarna vågar pressa sina partier åt vänster. Dags för att vi kan presentera en vänster som är ett alternativ och inte bara stoppar försämringarna tillfälligt. Förr eller senare är det nödvändigt, för till slut kan vi inte leva längre.

Redaktionen

Innehåll

Ansvarig Utgivare: Axel Gagge

Redaktionen: Axel Gagge, Hugo Wjikström, Axel Widegren, Gustav Sevreus

Tack till: Prole.info, Jona Elings, Erik Hjärteberg, Johan Lund, Sam Carlshamre, Lars Sjunneson, Hanna Jagare, Luther Blisset, Pirat Daniel

Direkt Aktion ges ut av Kulturföreningen Direkt Aktion och är Syndikalistiska Ungdomsförbundets (**SUF**) utåtriktade tidning.

Direkt Aktion, Box 6507, 113 83 Stockholm.
Telefon 08-673 11 15.
www.direktaktion.se, direktaktion@suf.cc

Kritik av kollektivavtalen

FRÅN BÖRJAN INNEBAR KOLLEKTIVAVTALET att man avtalade om saker som rörde alla på arbetsplatsen. Tanken var att inte arbetarna sinsemellan skulle spelas ut mot varandra, genom att bjuda under varandra i lön till exempel. Man satte vikt vid kollektiv kamp som skulle leda till kollektiva segrar. Det verkar ha varit en lyckad strategi i slutet av 1800-talet. Man brukar datera det allra första kollektivavtalet till 1869, då murarna i Stockholm knäckte byggmästarna med en strejk, och tvingade till sig ett avtal för alla. Murarna hade ingen fackförening, men deras strejkande var fröet till det. Det första facket uppstod alltså av behovet av att organisera klasskampens strider.

Individualismen som vapen

Motstrategin från arbetsköparsidan löd individualism, då som nu. Tydligast uttryck tog det sig kanske i sågverksstrejken i Sundsvall 1879. Sågverkspatronerna sänkte arbetarnas löner med 20 procent vilket självklart ledde till att arbetarna bjöd motstånd i en stor strejk. Patron svarade med att sätta in tusen soldater, en kanonbåtsflotta bestående av sju fartyg och flera hundra besättningsmän. Strejken slogs ned med våld. Eftersom arbetarna inte jobbade häktades de som lösdrivare, många vräktes av militären från sina bostäder. De enda som gick fria från repression var de som slutit individuella avtal med arbetsköparna. De ville gynna dem som inte löd under kollektivavtalet. Arbetsköparna har egentligen aldrig vikit av från sin linje, idag till exempel har många arbetare individuell lön och alla har tvingats till individuella pensionslösningar. Klasskampen kom alltså till mångt och mycket att handla om att arbetarna ville agera som kollektiv, medan arbetsköparna försökte behandla dom som individer. I den kampen var kollektivavtalet ett viktigt sätt att få makten över arbetet.

Nederlagsöverenskommelsen

Närmare fyrtio år efter murarnas och Sveriges allra första kollektivavtal träffades den så kallade decemberkompromissen, som gav arbetsköparna rätt att leda och fördela arbetet, fritt antaga och avskeda samt använda arbetare oavsett om de är organiserade eller ej. Decemberkompromissen kallas allmänt för nederlagsöverenskommelsen, och påverkade kollektivavtalen mycket, eftersom det innebar ett tvång att alla kollektivavtal som träffades skulle innehålla detta påstående, som alltså helt och hållet ger makten till arbetsköparna. Redan 1906 blev alltså kollektivavtalet en alldeles värdelös form av arbetarkamp. Det som fanns kvar att avtala om var detaljfrågor som löner, arbetstider med mera.

Strejkförbudslagen

Den andra allvarliga försämringen av de fackliga rättigheterna kom 1928, då staten stiftade Kollektivavtalslagen (KAL) och skapade Arbetsdomstolen. KAL innebar framförallt allvarliga inskränkningar av strejkrätten.

Det var den liberala regeringen Ekman som föreslog riksdagen att anta “Lag om kollektivavtal och Arbetsdomstol”. Lagen gick ut på att tvinga arbetsköparna att sluta kollektivavtal om arbetarna krävde det. Det lät förstås bra. Men strejkförbudet innebar att stridsåtgärder var förbjudna under den tid ett kollektivavtal löper. Känns det igen? Kollektivavtalslagen utgör numera kärnan i MBLs paragrafer om fredsplikt.

Men motståndet var kompakt, runt 360.000 arbetare strejkade och demonstrerade mot lagen samma dag som förslaget behandlades av riksdagen. Det är en av de största politiska strejk som genomförts någonsin. Tyvärr (och som vanligt) stod inte LO på arbetarnas sida, utan begränsade strejken till att bara omfatta en eftermiddag. Många såg strejken som en skenmanöver för att avleda det stora missnöjet med lagförslaget. Socialdemokraterna lovade att riva upp lagen när de kom i regerings ställning.

1932 bildade de regering, men några försök att avskaffa KAL gjordes aldrig. Per Albin Hansson, dåvarande ordförande för socialdemokraterna, skrev att “rätten att eventuellt strejka mot avtal är ingen rätt, det är våld”.

Efter 1928 innebar kollektivavtalet alltså inte bara ett erkännande av arbetsköparnas rätt att leda och fördela arbetet, utan även att strejken förbjöds.

Alltså blev avtalen inte bara vansinniga ur ett maktperspektiv, utan också i kampen om kronor och ören.

Syndikalisterna och avtalen

Från syndikalistiskt håll var man i princip emot avtalen, och även Kollektivavtalslagen. Ännu större blev kritiken när det visade sig att flera LO-förbund införde monopolklausuler i sina avtal. Det innebar att man skrev att endast LO-medlemmar omfattades av avtalen. Detta var olagligt skulle det visa sig, när ärendet togs upp i arbetsdomstolen. Avtalen gäller alla anställda arbetare, slog man fast. Arbetsköparna fick backa, men LO-förbunden fortsatte sin monopolism genom att uppmana arbetsköparna att inte anställa syndikalister. En del monopolklausuler fanns kvar ända till 1940, då arbetsdomstolen fann det föreningsrättskränkande. Paradoxalt nog fick alltså syndikalisterna vid den här tiden stöd av lagarna i sitt motstånd mot reformisternas attacker.

Från arbetarkamp till pampvälde

I begynnelsen hade arbetarna inflytande över kollektivavtalens utformning. Men detta sista maktmedel LO-medlemmarna hade, fråntogs de 1941. Då reviderade LO sina stadgar. Man ändrade dem så att förbunden för att få tillhöra LO blev tvungna att skriva in vetorätten i sina stadgar, det ville säga att förbundsstyrelsen skulle besluta om avtal och eventuella stridsåtgärder, och man gav LO rätt att avgöra om ett förbunds stridsåtgärder om åtgärden omfattar mer än 3 procent av medlemmarna.

Alltså blev kollektivavtalet inte ett avtal mellan arbetare och arbetsköpare, utan mellan fackföreningsbyråkrater och arbetsköpare. Därför vill jag datera kollektivavtalets död till detta år, eftersom det inte längre handlade om avtal träffade av kollektiv. Efter 1941 kan vi möjligtvis tala om massavtal, det vill säga, avtal som rör en massa människor. Det fanns ju ingen sammanhållen grupp som bestämt om något avtal och sedan arbetade under det, utan bara pampar som tvingat medlemmarna till gemensamma avtal, för arbetarnas, socialdemokratema s och samhällets “bästa”.

Lönekartell

LO vill gärna framställa massavtalet som ett “löfte”, där vi arbetare tagit varandra i hand på att den här lönen går vi inte under. Det är det främsta och alldeles överskuggande argumentet, man har till exempel en studiecirkel med studiematerial med just namnet löftet.

Nu handlar ju inte massavtalen om att lova andra arbetare något, utan att lova arbetsköparna maktlöshet och arbetsfred. Registret däremot, som var den syndikalistiska motmakten mot massavtalen, innebar just det. En arbetarlönekartell är ju alldeles lysande. Massavtalen innebär inte någon sådan kartell.

LO och avtalen idag

För LO innebär facklig kamp idag främst två saker; massavtal och arbetsmiljöarbete. Många blev illamående av deras stora affischkampanj i höstas, med slogans som "det finns ingen lag som garanterar dig... men det finns ett kollektivavtal". Flera affischer var lögnaktiga och alla talade sitt tydliga språk: det är samförstånd och arbetsfred som är målet.

I LOs lilla häfte "Jobbar du naken?" kan man läsa många ljuva hyllningar av kollektivavtalet. Där har man upphöjt samförståndet till norm, och skriver: Är det verkligen KRIG vi vill ha? Vem vill egentligen bråka? Vem har ork att hålla på med hundralappar hit eller dit, egentligen vill vi alla helst bara jobba och trivas tillsammans. Men det är just det kollektivavtalet handlar om [...] alla avtal handlar ju om att man ger och tar. Arbetsgivaren accepterar kollektivavtalet som grund för anställningen, de anställda bjuder på lugn och arbetsro. När kollektivavtalet är underskrivet gäller fredsplikt. Det innebär att jobbet ska flyta på även om förhandlingar pågår. [...] För det är ju det vi vill. Sköta jobbet och göra något meningsfullt tillsammans.

Individen i centrum

Lustigt nog vurmar LO för "individuella lösningar" så som individuell lönesättning, trots att man säger att det så kall lade kollektivavtalet utgör grundbulten i deras fackliga verksamhet. Motsägelsefullt så det räcker. Att träffa ett kollektivt avtal som slår fast att man ska lösa löner med mer individuellt låter märkligt.

Massavtal tycks även ur detta perspektiv vara en mer träffande benämning.

SAC i avtalsrörelsen

Nu stundar avtalsrörelsen, ett spektakel i klass med grammisgalan eller Bingolottos uppesittarkvälL Temat är som vanligt att begära ganska mycket pengar men ändå inte så värst mycket med tanke på inflationen. Ungefär. Som syndikalist kan situationen förbrylla, inte minst därför att det självklart är en fördel i det dagliga arbetet att ha ett bra avtal.

Man kan säkerligen välja många olika strategier att förhålla sig till avtalsrörelsen, men jag tror att det är viktigt att hålla huvudet kallt och inte glömma bort, att ett massavtal idag är ett sätt för reformistfackens pampar och arbetsköparna att komma överens om hur vi arbetare ska exploateras de närmaste åren.

Avtalsrörelsen är ett gyllene tillfälle att agera och agitera på jobbet. Intresset for fackliga frågor ökar lite grann, och det brukar födas en del missnöje som kan vara intressant att ta vara på.

Om vi någonsin ska diskutera frågan om SAC ska träffa kollektivavtal "om det är bra kollektivavtal" måste vi förstå att det inte går att träffa ett sådant. Det som vi skulle tycka var ett bra kollektivavtal skulle innebära en revolution. Men nu är vi inte där än, så frågan är: vad blir vår motstrategi?

Jona Elings, f.d. lokförare på pendeltågen

Strejkvakter utanför den numera berömda salladsbaren i Göteborg kämpar för att ägaren ska teckna kollektivavtal, men är det verkligen avtal vi vill ha?

Bortom Lönekampen

Kvinnopolitiskt forum har som en del av sin aktivitet under våren valt att lägga krut på avtalsrörelsen. Det vill vi göra av flera anledningar.

Arbetande kvinnors situation i Sverige präglas av låga löner, osäkra anställningar, dålig arbetsmiljö och dubbelarbete. Vårt arbete tar inte slut när den schemalagda arbetsdagen slutar, vi gör också största delen av hemarbetet. Kvinnor har utvecklat en massa småskaliga strategier för att frigöra ledig tid och för att minska arbetsbördan, men motståndsformerna är för det mesta individuella. I hemmen utkämpas en strid mot männen som inte vill dela på arbetsbördan och på den betalda arbetsplatsen sker individuella lönesamtal och lönesättningar. Men i avtalsrörelsen finns en chans att prata om strukturerna bakom den enskilda kvinnans arbetssituation. Detta är extra nödvändigt under den borgerliga regeringen som från politiskt håll enbart föreslår individuella lösningar som pigavdrag och vårdnadsbidrag, samtidigt som de attackerar kvinnor som grupp genom till exempel försämring av a-kassan, försämrad sjukförsäkring och nedskärningar i Komvux.

Den patriarkala kapitalismen bygger på att en stor del av arbetet görs obetalt och att just kvinnor gör merparten av detta, en ordning som måste bekämpas med en arsenal av vapen. Arbetsmarknaden för kvinnor är uppenbart diskriminerande. Ju fler kvinnor som arbetar i en bransch desto lägre är deras relativa löneläge i förhållande till mansdominerade branscher. Osäkra, tillfälliga och deltidsanställningar är mycket vanligare bland kvinnor än bland män, delvis som en konsekvens av hur det nödvändiga och obetalda hemarbetet fördelas mellan könen. Den så kallade jämställdhetspotten som LO driver i avtalsrörelsen belyser just kvinnor som kollektiv. Branscher med stor andel kvinnor kommer att få ett visst lönepåslag från potten, men det rör sig om maximalt ca 200 kronor per person och månad – alltså näst intill ingenting! LO-ledningen vill gärna göra en stor sak av sin jämställdhetspott, samtidigt som det höjs oroliga och arga röster från medlemmarna om befarade skitavtal i övrigt. Därför behövs fler röster som utmanar LO:s monopol att lyfta den kvinnopolitiska aspekten av avtalsrörelsen och sätta den i ett politiskt sammanhang som inte slutar att vara aktuellt när denna strid är över.

Avtalsrörelsen som enskild företeelse är alltså inte huvudsaken, utan måste ses som en del av en politisk och ekonomisk kamp för kvinnors frigörelse. I avtalsrörelsen handlar det om löner, pensionsförsäkring, trygga anställningar med mera. Försvaret av dessa är nödvändigt för att motverka utvecklingen av en låglönemarknad, som försämrad a-kassa, pigavdrag och vårdnadsbidrag bäddar för. Men för att kunna försvara sig krävs också ett framåtsyftande feministiskt arbete som inte nöjer sig med en treprocentig löneökning eller ett par öronmärkta hundralappar. Som socialistiska feminister är vår roll att både vara ett feministiskt tryck och att stötta de aktiva gräsrötternas kamp, och samtidigt lyfta fram sammanhanget och framtida målsättningar. Utan barnomsorg på obekväm arbetstid eller a-kassa försämras kvinnors möjlighet att leva självständiga liv oberoende av män. I stället för att lösa tidsbrist och obetalt hemarbete med pigor åt vissa, är det hög tid att återuppta kravet på sex timmars arbetsdag och delad föräldraförsäkring, vilket gynnar merparten av alla kvinnor. Vi måste aktivt framföra våra analyser och vara delaktiga i hela den ideologiska och ekonomiska diskussionen om kortsiktiga och långsiktiga strategier mot den patriarkala kapitalismen.

Just nu pågår feministisk aktivitet på gatorna. När Galna kommunalare delar ut flygblad utanför kommunernas och landstingens arbetsgivarorganisationer, när Nyckelpigorna dumpar sopor vid Centerpartiets port, när det mobiliseras mot vårdnadsbidraget i Kommunals demonstration för högre löner – då märks en vilja att träda fram som en allierad feministisk kraft. Att engagera sig i avtalsrörelsen är både en chans att stärka de kämpande gräsrötterna och en språngbräda för att lyfta det kvinnopolitiska sammanhanget.

Kvinnopolitiskt Forum

KONFLIKT PÅ ICA ÅRSTA

Den 24 mars 2007 samlades ett tjugotal människor utanför ICA Årsta utanför Stockholm. En banderoll vecklades ut flygblad delades under namnet Förenade Arbetare. Det vi försökte göra var att uppmärksamma en konflikt som rådde på ICA där två personer fått sparken efter att de försökt förhandla fram bättre arbetsförhållanden med ledningen. Aktionsformen och namnvalet är inget nytt. Den senaste tiden har Förenade Arbetare, Förenade Pendlare, Förenade Vårdare, Osäkrade Arbetare och allt vad de kallar börjat att ge sig in i olika arbetsmarknadskonflikter, trots att de i regel inte jobbar på de berörda arbetsplatserna. Det aktionerna har gemensamt är att de visar på ett nytt sätt att tackla problemen många av oss, främst ungdomar, har på dagens arbetsmarknad.

Osäkra anställningar är idag regel snarare än undantag. Vi tvingas ut på en arbetsmarknad där de enda anställningarna som erbjuds är sådana utan någon säkerhet för oss arbetare. I Frankrike blev det stora kravaller mot CPE, ett förslag som skulle göra det möjligt att kicka ungdomar hur som helst. Här i Sverige kan man nästan säga att förslaget redan genomförts i praktiken. Det hela gör att vår möjlighet att påverka på arbetet blir mycket sv rare. De flesta känner att det inte är någon idé att göra motstånd och förbättra sina villkor på arbetsplatsen. Vi vet att vi inte kommer bli kvar någon längre tid vilket gör det enklare att bita ihop och hålla ut till det att man rör sig vidare till nästa arbete, än att ta strid. Dessutom är det retsamt enkelt för arbetsköparna att sparka de som bråkar. Problemen är utbrett i fackförbund som Handels, Kommunal m.fl. men ändå står de handfallna inför dem. Antingen så vill de inte göra någonting åt problemen, eller så är de okapabla att hitta nya vägar för att lösa dem.

När de två arbetarna på ICA Årsta fick spraken valde de att sätta in SAC Syndikalisterna i fallet, samtidigt som Förenade Arbetare gjorde en solidaritetsaktion utanför butiken. Det Förenade Arbetare gjorde var att dela flygblad till kunderna som upplyste om konflikten och missförhållandena som råder på ICA. Flygbladet innehöll också uppmaningar att man skulle säga någonting till arbetarna för att visa sitt stöd samt försöka påpeka för arbetsköparen att det som händer är oacceptabelt. Med andra ord så tog vi ut konflikten från arbetsplatsen, de försökte få konsumenterna att ta ställning. Kampmetoderna vid ICA känner vi igen från andra konflikter den senaste tiden. T.ex. mot ISS, Nordea, Connex m.fl.

Förenade Arbetare gjorde någonting som de anställda på företaget inte kan göra, vi ställde oss utanför och delade ut information om butiken som var allt annat än smickrande. Vår styrka ligger i att vi inte berörs av arbetsköparens repressalier, eftersom att vi inte är anställda av företaget. Men trots att vi som delade flygbladen inte är anställda av företaget berörs vi av konflikten, det tror jag är väldigt viktigt att poängtera. Så länge arbetsköparna kan behandla oss hur de vill kommer de att fortsätta göra det, men om det börjar bli stökigt varje gång det händer kommer de nog passa sig i fortsättningen. Många skulle nog kolla oss för godhjärtade idealister som bara hjälper sina vänner. Men det är knappast det som allting handlar om. Om arbetarna på ICA vinner konflikten så kommer alla vi som är osäkert anställda beröras, desamma om de förlorar. Vi som stod utanför är också arbetare, osäkert anställda, studenter eller arbetslösa. Även om inte alla hade arbete för tillfället vet vi att vi förr eller senare kommer tvingas ut på en flexibel arbetsmarknad, i bästa fall har vi gjort den lite säkrare till dess. Att vi lägger oss i konflikten handlar mer om egoism än om idealism.

Vi som är unga idag slussas mellan osäkra anställningar och arbetslöshet. Men även om det idag mest medför problem för oss går det också att vända det till en styrka. Problemen är inte kopplade till enskilda arbetsplatser, vi stöter på dem i de flesta branscher som vi ungdomar kommer i kontakt med, därför får inte vår organisering begränsa sig till bransch- och arbetsplatsorganisering. Förenade Arbetare är ett utmärkt exempel på hur man kan bygga organiseringen på klass. Även om det idag inte har någon större genomslagskraft är ändå tillvägagångssätten viktiga att ta lärdom av. Styrkan ligger i att vi är ett kollektiv som ställer upp för varandra. Jag delar flygblad utanför ICA eftersom att jag vet att de andra kommer att göra samma sak för mig om det någon gång skulle behövas. Vi har alla samma problem och därför måste vi gå samman för att lösa dem. Vi som är osäkert anställda måste våga ställa krav, vi måste orka ta fighten. För mig som är medlem i SUF är det enklare att göra det, jag vet att jag har kamrater i hela landet som skulle ställa upp om någonting hände. Om vi skulle lyckas få fler att känna den styrkan skulle flexibilitet på arbetsköparnas villkor snart vara nere för räkning.

Konflikten på ICA Årsta pågår i skrivande stund, på **www.motkraft.net** kan du följa händelseutvecklingen.

Skrivet av **Gustav Sevreus**

Företagare förena eder!

Jag kommer ut ur garderoben. Tydligen är det så att jag är företagare. Än så länge är jag dock inte helt trygg i min identitet.

Sedan en tid tillbaka har jag haft förmånen att få betalt för mitt skrivande. Då jag har fått betalt per uppdrag och inte per arbetad tid ser a-kassan mig som självständig uppdragstagare. En självständig uppdragstagare betraktas i praxis som företagare. Företagare har endast rätt till arbetslöshetsersättning då deras verksamhet helt har upphört.

Jag är därmed berövad min rätt att få ersättning som deltidsarbetslös, men vad innebär i övrigt denna titel som så högt äras av politiker och ledarskribenter.

För att utforska min nya roll tar jag en titt i Fördel Sverige – Ett framtidsprogram för företag och jobb, från Svenskt näringsliv.

"Företagsamhet främjar många av människans bästa drivkrafter. Viljan att förverkliga en idé, strävan efter oberoende eller glädjen att skapa något tillsammans med andra förenar många entreprenörer och företagare", står det att läsa.

Vidare läser jag att Svenskt näringslivs verksamhet "utgår från respekt för individens integritet och för alla människors lika värde. Vi tror på det öppna samtalet som en väg till större insikt och samhällsförbättringar".

Dessutom har företagen "en nyckelroll då det gäller att nå en långsiktigt hållbar utveckling baserad på ekonomisk tillväxt, miljöhänsyn och socialt engagemang".

När de sedan går in på organisationens syn på arbetsmarknadsfrågor blir det lite oklart vad som avses med att lönebildningen "måste utgå från enskilda individers och företags förutsättningar" och att a-kassan borde "innehålla självrisker som stimulerar till arbete".

Avslutningsvis menar de att nuvarande konfliktregler inte ger "den nödvändiga balansen mellan parterna då även mindre fackliga stridsåtgärder snabbt kan få oproportionerligt stora konsekvenser för företag och samhälle".

Av någon anledning upplever jag det inte riktigt som att jag känner mig hemma i den stereotypa mallen av företagare.

Däremot vill givetvis den riktiga borgarklassen att arbetare, och jag vill med det inte på något sätt förringa mitt nobla tjänstemannayrke, blir och identifierar sig som företagare.

Framför allt ute i landsorten är företagarromantiken utbredd. Att helt och hållet försörja sig på bidrag är, även från borgerligt håll, fullt accepterat så länge du kallar det företagande. Arbetslösheten hålls nere och den offentliga sektorn kan nedmonteras i snabbare takt.

Arbetare som blir företagare gör sig dessutom självmant av med allt som heter anställningstrygghet.

Snart har de ingenting annat att förlora än sina bojor. Men de har en värld att vinna.

Företagare i alla länder, förena er!

Skrivet av **Erik Hjärteberg**

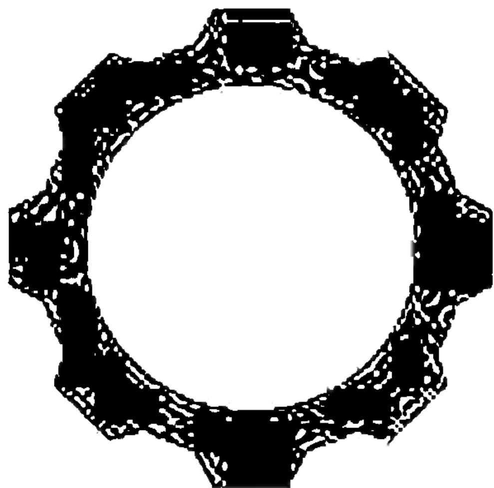

Av: Lars Sjunneson

DET HANDLAR OM KLASS

Frågan om klass har varit ett hett diskussionsämne i vänsterrörelsen enda sedan dess begynnelse, och debatten har rört sig omkring ungefär samma poler under hela den tiden. Är historien om alla hittillsvarande samhällen verkligen en historia om klasstrid? Om arbetarklassen nu finns, är den DET revolutionära subjektet (dvs. den som ska komma att agera ut den revolution som är en oundviklig konsekvens av kapitalismen) eller är den i själva verket korrumperad och uppköpt av den moderna kapitalismens materiella välstånd för de arbetande massorna (åtminstone i Västeuropa). Ska man genom organisering försöka skärpa klassklyftorna för att på så vis skynda på kapitalismen sönderfall eller ska man istället på reformistisk väg försöka lindra dess värsta fasor till dess att klyftorna genom små, små steg försvunnit. Ska arbetarklassen representeras av ett parti eller fackförening, ingå strategiska allianser eller ständigt försöka befinna sig i en ren och oförmedlad konflikt? De senare frågorna delar arbetarrörelsen i två delar, grovt sett den revolutionära och den reformistiska. Det finns därtill en uppsjö olika läsningar av hur man egentligen ska förstå klassbegreppet och det har skrivit väldigt mycket teori som mer eller mindre handlar om att lansera en ny läsning eller en specifik tillämpning av vad Marx en gång skrev. Det finns mycket att hämta i den typen av teori och den har bidragit till att nyansera vår förståelse av klass, men eftersom denna artikel syftar till att vara en introduktion till (en eller annan form av) det marxistiska klassbegreppet så kommer jag att lämna det mest av dessa diskussioner därhän. Jag kommer även att försöka avstå från att använda mig av alltför många citat, det är givetvis lockande att på så sätt visa att jag minsann gjort min hemläxa och därigenom skapa en viss legitimitet för det jag påstår, men jag tror att nackdelarna skulle överväga fördelarna. En brist med introduktionsartiklar är att de ofta frångår just det som är intressant med de olika författarskapen, nämligen deras sätt att bygga upp en argumentation som tillåter nyanser och nyanser får inte plats när man ska lansera 20 författare på två sidor. Jag ska därtill försöka undvika marxistisk (strukturalistisk, poststrukturalistisk, operaistisk, rådskommunistisk osv.) teminologi så långt det är möjligt, varje teoretisk strömning ger upphov till ett eget språk, för att förenkla diskussionen och så att alla som är insatta ska veta exakt vad man hänvisar till, men för den icke så insatte är det istället en ofta avskräckande snårskog. Så, efter de ofrånkomliga avbönerna och avgränsningarna så tänkte jag nu försöka beskriva en, vad jag hoppas, tämligen okontroversiell introduktion till klass.

Klass

Marx skriver i kommunistiska manifestet att all hittillsvarande historia är en historia av klasskamp och så långt är de flesta med på vad som menas. Man har en instinktiv känsla för att det finns olika grupper i vårt samhälle vars intressen inte är desamma och man kan utan problem uppleva dem i sin vardag när man konfronteras med sin chef, sin lärare eller sina klasskamrater från den rikare delen av staden. Inte heller liberaler kan egentligen förneka att det finns samhällsskillnader, även om man ogärna vill tala om klasser, men menar att det är bäst för alla att det är så. Det är viktigt att poängtera att klassamhället inte är något misslyckande i marknadsekonomins utbredning, utan en grundläggande förutsättning för att man alls ska kunna tala om kapitalism. Men Marx skrev inte tusentals sidor för att fastslå att det finns rika och fattiga människor, det hade han kunnat klara av på några rader. Det Marx försöker göra, och det som är poängen med politisk ekonomi, är att visa på vilket sätt samhället och klasserna skapas och återskapas, eller ”produceras” och ”reproduceras”. Vilka mekanismer är det som har gjort så att världens materiella välstånd har koncentrerats i händerna på ett fåtal, och att detta fåtal kan bibehålla kontrollen över dem trots en evig kamp mot de större massorna. Å ena sidan så kan man observera att det finns en grupp av människor som i stort sett saknar kontroll sitt vardagliga liv; de får ta de arbeten som finns till den lön som de erbjuds och väl där så gör de som chefen säger för att de vet att om de skulle vara oense om hur något ska göras så är det de och inte chefen som blir av med sitt jobb och får svårt att hanka sig fram. Å andra sidan så finns det politiska uttryck för den klassen; den enskilda arbetaren gör motstånd och försöker få sin vilja fram utan att få sparken, och ofta så organiserar sig flera arbetare tillsammans i grupper, fackföreningar, partier osv. Det tycks alltså som att vi behöver åtminstone två olika perspektiv på klassbegreppet, å ena sidan måste vi beskriva den situation som människor har på sina arbetsplatser i termer av arbetsvillkor, lön, inflytande, omgivning osv. men utifrån det kan vi inte säga så mycket om hur de människorna kämpar och hur de upplever sin situation och försöker göra något åt den. Så då beskriver vi de politiska uttrycken som kommer ur förutsättninagrna; är människor socialdemokrater eller kommunister, revolutionärer eller reformister, tror de på små autonoma grupper eller massorganisering, parlamentarism eller direkt aktion osv. Vi skiljer alltså på mellan klass i kapitalistiska produktionssätt (hur man har det på jobbet) och klass i kapitalistiska sociala formationer (hur man organiserar sig i samhället).

Den här distinktionen finns i nästan alla politisk teori, och återigen notera att jag säger NÄSTAN all, vissa strömningar menar att just denna distinktion är det som omöjliggör politisk kamp. Men i olika teorier kan ni hitta denna distinktion beskriver som klassen-i-sig (de objektiva omständigheterna) och klassen-för-sig (det sätt på vilket man kämpar), eller teknisk och politisk klassammansättning, klassen och partiet, ekonomisk och politisk kamp, sociologisk och politisk klass osv. Dessa definitioner är inte exakt desamma, då hade det inte funnits behov av så många, men för vår introduktion så fungerar det att jämställa dem.

Teknisk klassammansättning

Jag väljer således ett begrepp på måfå, i den mån det kommer att inte överensstämma med hur, t.ex. den italienska marxismen i detta fall, det används i den strömningen så får ni själva upptäcka det när ni läser mer. Teknisk klassammansättning är helt enkelt ett sätt att beskriva de faktiska livsomständigheterna för en grupp människor som man kallar för en klass. Men redan där stöter man på problem, hur ska man t.ex. avgränsa vilka människor som ingår i en klass och vilka som faller utanför. Hur många klasser ska vi alltså ha? Det tycks svårt att beskriva den mångfald av livsomständigheter vi ser omkring oss i endast två klasser, proletärer och kapitalister. Men å andra sidan blir klassbegreppet fullständigt meningslöst om vi ska räkna med 9 miljoner klasser i Sverige, och då kommer vi ifrån vår inledande upplevelse av att de faktiskt finns avskiljbara grup-

per i vårt samhälle.

På ena sidan har vi ganska tydligt den lågavlönade vårdarbetaren och på andra sidan VD:n med mångmiljonfallskärm. Men emellan dessa finns en väldigt stor del av befolkningen i en glidande skala och i mitten kommer det alltid att finnas gränsfall. Så hur ska vi då lösa det här problemet? Har liberalerna rätt när de påstår att klass är en föråldrad idé som inte kan beskriva vårt moderna samhälle? Nej, jag tror att vi kan lösa det här problemet som uttrycks ganska väl av de två förvirrade uppfattningarna om vad Marx skrev. Den ena som hävdar att Marx sagt att det finns två klasser och två klasser enbart (i t.ex första bandet av Kapitalet) och den andra som hävdar att Marx påstår att det finns en enorm mängd klasser som har sin speciella plats (som i t.ex. 18:de Brumairen). Båda har rätt om de uttalar sig om bara DEN delen av Marx analys, men sammantaget ger de en bättre bild av hur en Marxistisk klassanalys bör se ut. Slutsatsen man kan dra av detta är nämligen att man bör använda ett så pass noggrant klassbegrepp att det är effektivt för att förstå den situation som man beskriver. När Marx på en väldigt hög abstraktionsnivå i beskriver kapitalismen i första bandet av Kapitalet så har han helt rätt i att säga (för det är egentligen det han gör) att det krävs åtminstone två klasser för att kapitalismen ska vara möjlig. När han försöker beskriva den politiska situationen i 1800-talets Frankrike i den 18:de Brumaire så har han också helt rätt i att den inte låter sig beskrivas med hjälp av bara två klasser. Problemet med den här diskussionen i vår rörelse är att man inte först noggrant berättar vilken typ av klassbegrepp man ska använda och hur man kommit fram till det, och detta leder till en fruktlös diskussion om vem som är MEST ”arbetarklass” alt. vem som är MINST medelklass. Om vi ska återgå till det tekniska klassbegreppet så finns det hos t.ex. SCB eller f.d. ALI en uppsjö av statistisk data tillgänglig för den som vill ta reda på hur många typer av livssituationer och arbetsvillkor som vi har i Sverige i år. Sen kan man utifrån de siffrorna själv bestämma hur många olika klasser vi har i dagens Sverige; en, två eller hundra. Så länge man är noggrann med vad man beskriver och hur man gör sitt urval så har man egentligen inte fel. Om man tycker att bara vita arbetare med under 25000 i månaden är RIKTIG arbetarklass, att alla som tjänar mellan 25 och 40000 är medelklass och alla därutöver överklass så har man givetvis all rätt att tycka det. Det är så liberaler gör för att ”trolla bort” arbetarklassen; de påstår helt enkelt att arbetarklassen är (var) de som har högst en trasig bil, bara äter blodpudding och hade dåliga betyg i skolan och sen kan de visa att färre och färre har just en sådan situation (det här var bara ett exempel, jag har inga siffror på blodpuddinskonsumtionen). Det här är också ett sätt för vissa politiska grupper att definiera sin position gentemot andra grupper, för RIKTIGA arbetare bryr sig inte om djuren eller miljön, tycker att queerfeminism är lite konstigt osv. Felet man gör i de två senare exemplen är givetvis att man inte först definierar vilken grupp man talar om och sen visar hur man kommit fram till den uppfattningen, snarare hänvisar man till ”sunt förnuft”, ”fikabordet på jobbet” eller nåt liknande. Att arbetarklassbegreppet måste vara föränderligt över tid och rum ser man snabbt om man jämför det med data från historien eller ett annat land. En svensk gruvarbetare har det idag i absoluta tal mycket bättre än en svensk gruvarbetare i början av 1900talet, och en välavlönad svensk industriarbetare skulle kunna på sin lön kunna äga ett helt industriföretag i Bangladesh. Men alla dessa är ändå onekligen arbetarklass, hur kan detta komma sig? Det enklaste svaret är helt enkelt att vi människor är sociala varelser, alla våra uppfattningar, behov och begär är en produkt av samhället vi befinner oss i. Även om ingen i Sverige idag behöver äta barkbröd så kommer ändå vissa barn inte ha råd att följa med på skolresan och därmed uppleva vad fattigdom vill säga. Otryggheten av att inte veta om man kommer att kunna betala hyran denna månaden är densamma oavsett om man bor i ett torp eller i ett radhus. Vår uppfattning om livet går helt enkelt inte att förstå i absoluta tal, utan måste beskrivas i relativa tal. Fattigdom är att vara fattigare än de andra som omger en, maktlöshet är att ha mindre makt över sitt liv än ens vänner och grannar. Denna

livssituation bestämmer i sin tur hur man uppfattar sitt liv och vad i sitt liv som man känner behov av att förändra. Det är inte heller så, vilket man med historiska data snabbt kan visa, att det finns ett enkelt samband mellan att få det sämre (i absolut eller relativa tal) och att göra uppror. En fråga som sysselsatt vänstern i alla fall sedan 1800-talets slut, är varför arbetarklassen inte gjort världsrevolution ännu. Om det nu finns en stor grupp av människor som har det relativt sämre än en liten grupp människor som har det väldigt bra på de fattigas bekostnad, varför tar inte den större gruppen helt enkelt makten i landet och upphäver det förhållandet? För att ta ett tämligen modernt exempel så har en stor del av teorin sedan sjuttiotalet syftat till att förklara hur arbetarna och studenterna kunde lamslå det franska samhället i Maj 1968 och hur upplösningen istället för folkets makt blev en reaktionär valseger. Detta för oss in på nästa begrepp.

Politisk klassammansättning

Politisk klassammansättning, på det sätt som vi kan använda oss av det för den här artikelns syften, är således det vi kan använda för att förklara hur objektivt sett lika livssituationer kan leda till helt olikartade politiska rörelser och effekter. Politisk klassammansättning är alltså det sätt på vilket människor organiserar sig för att komma bortom skillnaderna och kunna agera gemensamt för att på så vis lägga tyngd bakom sina krav. Det är denna aspekt av klass som man tänker på när man t.ex. säger att en klass är en grupp människor som agerar som en klass, eller påstår att någon kan förråda sin klass. Men även här stöter vi på problem, för hur ska denna gemensamhet organiseras? Vilka krav och intressen ska få företräde framför andras, för att ta ett nutida exempel så kan man fråga sig om metallarbetarna ska stå tillbaka i lönekrav för att lågavlönade kvinnor ska få större löneförhöjningar. Även om vi skulle anta att man kunde avgöra vilka intressen som ska få företräde på ett sådant sätt att alla som organiseras blir nöjda så kvarstår frågan hur dessa krav ska föras fram. Ska man ha ett leninistiskt parti där partiet är de som har överblick över varje enskilt kravs relation till helheten? Eller ska man ha facklig basorganisering och rösta på möten om vilka krav som ska föras fram på den lokala arbetaplatsen? Kanske en antihierarkisk anarkistisk organisering där ingen enskilds krav får vinna företräde framför de andra? Parlamentariska val? Osv.

Om klasskrigens historia vore en fotbollsmatch så skulle man kunna säga att den tekniska klassammansättningen är det faktum att man är elva man på varje lag, att man har tre avbytare, en domare osv. medan politisk klassammansättning är att man spelar just 4-4-2 med offensiva yttrar. Om det vi tidigare talat om var vad arbetarklassen ÄR så handlar detta om vad den GÖR, och poängen är att det inte finns något enkelt samband de två emellan. Att anta att det finns ett sådan samband brukar kallas för ”klassreduktionism” och har de mest lovande revolutioner har gått i baklås när man till höga kostnader fått upptäcka att arbetarklassen inte alltid beter sig som teoretikerna föreställt sig. Därmed inte sagt att det inte finns ett samband, det är givetvis så att människors beteende är en produkt av de omständigheter under vilka de lever men poängen är att människors beteende är något som uppstår, förändras och ständigt måste förstås i relation till den kampen de för. Att aktivt organisera sig är ju att förändra det sätt på vilket motsättningen mellan arbetare och kapitalister ser ut. För att parafrasera Marx så är det förvisso så att arbetare väljer sättet de organiserar sig på, men de väljer inte de omständigheter som bestämmer vilken organisationsform som är möjlig eller bäst lämpad. De objektiva omständigheterna, lagstiftning, arbetsmarknad, politiskt styre osv. utgör förutsättningar som har en avgörande inverkan på organisationsformerna.

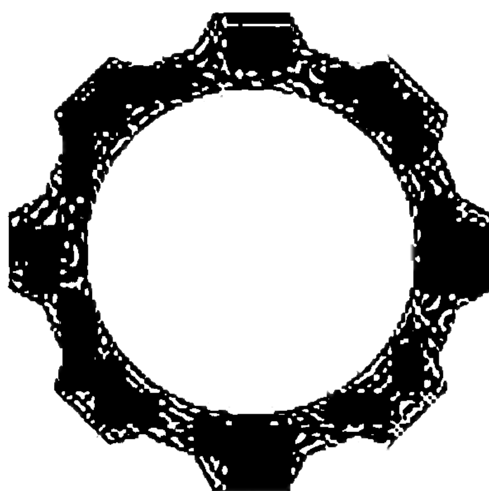
Nu då?

Nu har vi gått igenom huvuddragen i två sidor av klassbegreppet och frågan som inställer sig nu är givetvis vad man ska med detta till. Är det bara en teoretisk övning eller konstsim för någon som drunknar? Vi kan ta ett exempel som berör många av oss och försöka se om vi har någon

nytta av det här sättet att betrakta klassens betydelse i en politisk diskussion. Det har varit mycket politisk debatt om ”osäkra anställningar” på sistone och det tycks vara viss oklarhet om vad det innebär. De traditionella organisationerna som fackförbund säger rakt ut att de inte kan företräda dessa grupper på ett bra sätt och kapitalisterna jublar över arbetskraft som accepterar dåliga villkor för att de har svårt att ställa krav. De svenska fackförbunden är ett bra exempel på en aspekt av den politiska klassammansättning som svarat mot den klassiska LO-arbetaren. Den svenska arbetsfredsepoken från 30-talet till 70-talet ungefär präglades av långa anställningar där lönerna och välståndet successivt steg och där fackförbunden slöt centrala avtal med kapitalisterna för de arbetare som de organiserade, där de flesta hade likartade villkor och identifierade sig med varandra. Man förhandlade fram avtal som gjorde det kostsamt för arbetsgivaren att avskeda människor, och i utbyte så fick arbetsgivaren fredsplikt och rätt att leda produktionen.

Men vad händer då när det skyddet försvinner för arbetarna, när det inte längre är svårt att göra sig av med arbetare och när man inte är kvar på sitt jobb länge nog för att successivt förhandla upp lönen? Organiseringen gick tidigare ut på att organisera alla på en viss arbetsplats eller i ett visst yrke, men hur fungerar en sådan organisering när arbetarna stannar högst sex månader på samma ställe och byter från ett lågavlönat yrke till ett annat? Den senaste tidens politiska kamp i den autonoma vänstern har varit ett sätt att försöka komplettera traditionell facklig kamp för att svara mot de förändringar som den tekniska klassammansättningen genomgått. Grupper som Förenade Arbetare, Förenade Vårdare och de människor som jobbade gentemot Jobbjakt var alla exempel på sätt att försöka organisera bort de skillnader som finns i just den klassammansättningen som utgör de osäkra anställningarna. Om man inte kan ställa krav utifrån sin position inne på arbetsplatsen så får man försöka komplettera den med krav utifrån. Om man inte kan använda sig av de kampformer som brukar fungera för facken så får man uppfinna nya som gör att det blir kostsamt för arbetsgivare att försämra för sina arbetstagare. Gemensamma intressen är något man skapar, genom att förenas i kampen mot liknande livsvillkor. Men detta innebär inte att de begrepp vi fått från klassanalysens historia skulle vara föråldrade. Fortfarande behöver vi en analys av de arbetsvillkor, löneutrymmen, bostadsområden osv. som delar och förenar oss för att sen utifrån dessa finna inspiration i tidigare kamper och uppfinna nya former.

Skrivet av **Luther Blissett**

Krigsmaskinen i Köpenhamn.

En preliminär analys av kravallerna i Köpenhamn mars 2007.

För ett tag sedan stormade den danska polisen det självförvaltade Ungdomshuset på Jagtvej 69 i Nörrebro vilket ledde till en serie hårda gatustrider. I flera nordeuropeiska städer har solidaritetsdemonstrationer övergått i mindre kravaller, ett par danska konsulat i Italien har ockuperats och Köpenhamns sossekontor har tagits över av arga ungdomar. Mellan knallskottens smällar och tårgasgranaternas detonationer kan man nästan höra ekon av åttio- och nittiotalets militanta husockupanter. Men de brinnande barrikaderna är inte bara en historisk rest från en svunnen tid, det är inte en döendes rörelse sista kraftansträngning. Inte nödvändigtvis i alla fall…

Det är riskabelt att påstå att upproret i Köpenhamn inte handlar om ett handfull punkares vilja att kunna anordna spelningar och hänga i en självförvaltad lokal. Att dessa personer och deras visioner har varit centrala i händelseförloppet är uppenbart och det finns ingen poäng med att lura sig själv och tillskriva människor politiska ideal som de i verkligheten inte har. Om Ungerenkravallerna har antagit proportioner och former som utmanar samhällsordningen beror det knappast på aktivisternas politiska plattform, som kan reduceras till “vi vill ha vårt hus”, utan på att man har gått bortom husockupationernas politiska begränsningar.

Alla visste att en stormning av huset skulle innebära våldsamma kravaller, alla visste att en stormning skulle ske ändå och alla visste att hoten om kravaller därför inte skulle kunna rädda Ungdomshuset. Så istället för att utgå från att upploppsmakarna var dumdristigt naiva och inte förstod detta när vi försöker förstå varför tusentals människor samlades för att kravalla efter ungdomshusets vräkning måste vi fråga oss varför de gjorde trots att de visste att deras handlingar inte kunde rädda Ungeren. Även om det under de första timmarna fanns ett visst hopp om att tillfälligt kunna återta huset på Jagtvej från polisen var det allmänt känt att den socialdemokratiska borgmästaren Ritt Bjerregaard hade satsat för mycket politiskt kapital på att “inte förhandla med bråkmakare” för att kunna ge efter för kravaller. För en gång skull hade liberalerna rätt när de upprepade sin trötta ursäkt för statens våldsamma agerande om att den “politiska processen dog när våldet började”. Någonstans hade någon dödat den politiska processen, och frågan kunde inte längre rymmas inom kommunpolitikens snäva ramar.

Detta är ingen dödsruna över politikens samförstånd och förhandlingar. Istället måste vi fråga oss hur kampen ett hus kunde övergå till att handla om helt andra saker? En del av svaret går att hitta i etablissemangets felaktiga beräkningar. Ritt Bjerregaards ekvation “50 unga besättare per hus ger 50 arga ungdomar per vräkt hus” sade sig vara fullkomligt felaktig och hade beslutstagarna haft facit i hand hade de antagligen aldrig gjort sig besväret att utrymma Ungeren. Bjerrgaard totala missbedömning av situationen är talande eftersom den understryker hur en liten skara punkare kunde förvandlas till en multitud av upprorslystna bråkmakare utan att makten kunde förstå varför. De repressionsmekanismer och den dynamik av konflikter som staten satte igång när det gjorde ärendet till en ren polisär insats gjorde inte att kampen avgränsades, tvärt om kunde konflikten nu artikuleras så att alla med liknande relationer till polisen kunde göra kampen om Ungdomshuset till en del av sin kamp.

Ungerensympatisörer har under de senaste åren anordnat en serie konfrontativa demonstrationer som fungerat som en referenspunkt och mötesplats för en rad olika grupper som hade andra problem med kommunen, staten och kanske framförallt polisen. Men så länge frågan primärt fördes på ett politiskt plan, så länge det fortfarande handlade om ett gäng ungdomar och förhandlingarna kring deras hus, kunde inte Ungdomshusetaktivisterna gå bortom sin egen roll i det politiska spelet och verkligen bli en del av något större. Det vara först när kampen blev en rent polisiär historia som de grupper som utsatts för statens repression på andra områden fullhjärtad kunde ta del i kampen. På så sätt blev ungdomarnas kamp till något mer än en fråga om bara ett hus, deras hus, och de kunde bli en motmakt och utmana staten och polisen på gatan. Kravallerna hade aldrig kunnat äga rum om inte förhandlingarna kollapsat och aktivisterna från Ungdomshuset lagt sin tilltro till aktioner och initiativ på gatuplanet, men det innebar också att för de flesta deltagarna handlade upploppen om andra saker än ett visst hus på Nörrebro.

Vid en viss punkt var Ungdomshusetaktivisterna tvungna att välja om de antingen skulle fokusera på att vinna rätten till sitt hus genom att förhandla med kommunen eller om de skulle fortsätta att vara spjutspetsen i en allt bredare och spretigare social rörelse som utmanade statens inflytande och polisens närvaro i Köpenhamns ruffiga innnerstadskvarter. Kravallerna i december 2006 och de uttalade hoten om fortsatta våldsamheter om Jagvej 69 utsattes för vräkningsförsök var motsägelsefullt nog saker som genom att intensifiera kampen om huset gjorde en seger omöjlig. Försvaret av Ungdomshuset gick från att vara ett kortsiktigt krav i en social förhandling med kommunen till en allmän symbol för alla former av trots mot kommunens och statens makt. Det träffande svaret från stadens borgmästare när Ungdomshusaktivisterna slutade att bara vara ungdomar som ville ha ett hus och blev en bred och militant proteströrelse löd “man kan inte kommunalisera de autonoma.” Men ungdomarna valde att både försöka ha kvar och försöka äta kakan genom att kämpa med metoder som kommunen inte kunde acceptera. “Ungdomshuset överger vi aldrig” sa aktivisterna samtidigt som de gjorde en seger över kommunen politiskt omöjlig.

Kampen kring Ungdomshuset skedde inte i ett socialt tomrum vilket en gång för alla bevisas av de omfattande oroligheterna. Den danska statens försök att “städa upp” i Köpenhamn och bereda plats för storkapitalets fortsatta kraftiga expansion i Öresundsregionen har intensifierat en serie klasstrider vars motsättningar har skapat nya gemenskaper och affiniteter. “Normaliseringen” och marknadsanpassningen av Christiania, gentrifieringen av innerstadskvartern i Köpenhamn och Malmö, bristen på nybyggda billiga bostäder, attackerna på universitetsstuderandes rättigheter, prekariseringen av servicesektorn och den allt mer utbredda statliga rasismen är några av de proletära kampsfärer som kunde få utlopp i veckans kravaller eftersom Ungdomshusetaktivisterna släppte, eller kanske snarare tappade, kontrollen över sin kamp och fortsätta med militanta aktioner även när det undergrävde deras position som husockupanter.

På så sätt kan man ironiskt nog påstå att de inåtvända livsstilistiska anarkisterna på Jagtvej 69 i praktiken var en förtrupp som ledde multitudens materiella parti i kampen mot dessa omstruktureringar. Utan besättarnas instinktiva kampvilja och omfamnande av alla tillfälligt allierade hade aldrig så många olika kampsfärer vävts samman, och då hade Bjerregaard fått rätt och stormningen varit över så fort den sista ockupanten var ute ur huset. Men när det ömsesidiga våldet fick förhandlingarna att bryta samman kunde kampen öppnas upp och sprida sig bortom sina begränsningar inom punkscenen. Köpenhamns proletära krigsmaskin materialiserade sig som från ingenstans, en situation skapades där våldsam kamp mot staten inte längre var ologisk och olika grupper kunde föra in sina konflikter i detta större kampdrama. Aktivisternas agerande gjorde att mängder av förbannade unga proletärer tog chansen att kravalla när det äntligen hade möjligheten att slå tillbaka mot polisen och vinna. Är det något positivt vi kan lära oss av upploppen i Köpenhamn är det att i slutändan var det inte löftet om “fristäder” utan löftet om kamp som mobiliserade multituden till klasskamp.

Skrivet av **Johan Lund**

FRIRUM – ALLTID EN PROVOKATION

I Sverige har självförvaltade och brukarstyrda mötesplatser för den utomparlamentariska vänstern länge varit fåtaliga. Till skillnad från större delen av Europa saknar vi en kultur av lyckade husockupationer och har tvingats/valt att förlita oss på välvilliga politiker eller hyresvärdar.

Många svenskar har genom åren besökt Ungdomshuset i Köpenhamn och sett vilken betydelse ett faktiskt fysiskt frirum kan ha för utvecklingen av en rörelse. Nu är huset jämnat med marken. De protester och reaktioner försäljningen, vräkningen och slutligen rivningen fått, visar dock att behovet av frirum är lika stort, kanske större än på länge, i Köpenhamn, Danmark och norra Europa.

I Danmark såväl som Sverige har konservativa- och missnöjespartier fått allt större utbredning och stöd både bland de politiska partierna och stora delar av folket. Att Ungdomshuset nu är borta måste ses som ett resultat av de senaste årens utveckling. Avvikelser från det så kallade normala räknas som öppna provokationer, som oönskade och illegala. Attacken mot Ungdomshuset är därför inte bara ett angrepp mot en radikal politisk rörelse och hela dess historia. Det är ett hot mot alla de grupper som inte passar in i en falsk idé om det normala: Arbetslösa, invandrare, konstnärer med flera.

Frihetliga socialister har oftast betraktats med skepsis. Vi har alltid varit avvikare, då hela vår kamp är en kamp för något "annat". Det fria rummet har sin utgångspunkt i det samhälle det befinner sig. Det skapas i motsättning till detta samhälle, som en motpol, ett alternativ och en bas för förändring. Därför är frirum alltid en provokation. Frirum säger rakt ut att: "vi är inte nöjda med det ni erbjuder oss". "Vi vill ha något annat, och det tänker vi upprätta här". Frirummets verksamheter kan inte verka inom det normala samhällets ramar, ofta för att det har som syfte att bryta och ifrågasätta just dessa.

Ledande politiker är representanter för det nuvarande samhället. De vill konservera och bevara ett i deras tycke välfungerande system, eller verka för mindre förändringar inom dess ramar. Att andra initiativ inte aktivt underlättas och ges utrymme är varken konstigt eller förvånande. När Köpenhamns kommun på detta sätt aktivt attackerar Ungdomshuset och en hel rörelse, använder de dock metoder som inte ens är legala enligt deras eget system. Dessa annars så omhuldade regler och förordningar, är plötsligt inte viktiga längre. Bland annat Amnesty har riktat kritik mot polisens agerande. De syftar bland annat på massgripanden, godtyckliga husrannsakningar och häktningar av minderåriga. Att huset 1982 skänktes till dess användare, tycktes heller inte vara något hinder för kommunen att sälja det.

I ett välfungerande samhälle måste det finnas utrymme för att diskutera och kritisera. I ett välfungerande samhälle ska kritik ses som positivt, som något värdefullt. Kritik är en nödvändighet för att samhället inte ska stagnera eller tillbakabildas. Målet är ett samhälle i ständig förändring, i ständig konflikt och diskussion. Jagtvej 69 skulle aldrig ha rivits i ett välfungerande samhälle.

I Sverige är behovet av frirum stort. Privatiseringar och avvecklingar av många icke-kommersiella mötesplatser samt hyreshöjningar har lett till att fler än aktivister finner sin verksamhet förvisad till gatan eller källarlokaler. En aktiv och medveten utförsäljning av allmänna ytor, omvandlingar av torg till köpcenter och nedläggningar och centraliseringar av ungdomsgårdar är några exempel på denna politik. Ungdomshuset var utöver en historisk och nutida viktig plats för radikala rörelser, även en plats för alternativ kultur. Det är nämligen få uttryck som platsar i samhällen (läs exempelvis Danmark eller Sverige), som omöjliggör allt annat än kommersiella initiativ. Saknas de praktiska förutsättningarna för att själv kunna delta i "kulturella processer", blir kultur ännu en konsumtionsvara, något att passivt titta eller lyssna på om du har råd. I frirummet är kulturen tvärtom tillgänglig och grundar sig på delaktighet.

De rivningar av potentiella aktivitetshus som skett i Sverige under de senaste åren, är ännu ett exempel på ovan nämna politik. Det enorma SVT-huset vid Stadion i Stockholm och den övergivna biljetthallen vid Hammarbyhöjden i samma stad, revs när intresse visats att omvandla dessa till självförvaltade aktivitetshus. Gruppen Kulturkampanjens uppbyggande av aktivitetshuset "Cyklopen" i Högdalen i Stockholm, är ett projekt fött ur dessa rivningar. Genom att själva bygga ett hus, tror vi att vi kan skapa det frirum vi tycker saknas i Stockholm. Det är ju trots allt vårat hus, våra plankor, våra reglar och våra dörrar. I skenet av det som hänt i Köpenhamn, är detta förstås inte längre någon garanti för att få behålla det.

I ett välfungerande samhälle ska frirum få vara ifred. Annat är oacceptabelt, vidrigt och ett konstaterande att samhället inte fungerar. Har Danmark och Sverige kallnat så pass att frirum i form av riktiga hus och lokaler inte längre tillåts existera? Vi bygger upp, de river ner. År av arbete jämnas med marken. Följden blir en annan sorts kamp. Medierna och därefter stora delar av folket förfasar sig över brinnande barrikader och gatlopp. Men om en idé blir hemlös, var ska den ta vägen? Den sprider sig över gatorna i Köpenhamn och bryter rätteligen upp de gatstenar som tillhör den. För frirum finns för att de är nödvändiga. De är ett måste.

Jag är trots allt optimistisk. För hur kallt kan ett land egentligen bli?..när det brinner…

Skrivet av **Hanna Jagare**

DEBATT

Osynlighet och Organisering

Under 2006 genomfördes kampanjen Osynliga partiet. Syftet var att lyfta fram det politiska i de vardagliga, som en motbild till den insitutionaliserade politiken. Mediagenomslaget var massivt - för att inte tala om polisens bevakning av minsta vänsterevenemang. Trots det var försöket med "osynlighet" som politisk kampform utan tvivel ett misslyckande.

Redan i samband med att det osynliga partiet lanserades uttalades de två ståndpunkter som skulle komma att prägla diskussionerna kring kampanjen/konceptet Osynliga partiet i två referat av händelsen i tidskriften Ordfront. I det ena, det positiva, framhävdes hur idén om den ansiktslösa kampen var det perfekta uttrycket för den radikala vänsterns verksamhet och tänkande i en epok präglad av det post-moderna mediasamhällets logik. I det andra, negativa, hävdades det omöjliga i att bedriva någon politisk kamp utan att formulera ett kraftfullt politiskt subjekt, i stil med Marx proletariat, och en tydligt uttryckt målsättning. Min mening är inte att gå in i en sådan debatt, att sikta in mig på själva idéerna bakom kampanjen i sig. I stället tror jag att misslyckandet, för det var utan tvivel ett sådant, och de problem som uppstod bör sökas i skärningspunkten mellan dessa idér och den faktiska historiska situation i vilken den genomfördes.

Autonomism och osynlighet

De idéer som Osynliga partiet baserades på hör hemma i den autonomistiska (autonom marxistiska) inriktning som på sistone, egentligen allt sedan den breda vänstervågen bröt samman i efterspelet till Göteborgshändelserna 2001, fått allt större inflytande i vissa kretsar i den radikala vänstern. Det finns inga möjligheter att här gå in mer djupgående på den autonomistika traditionen; för mitt syfte räcker det bra att ta upp några idéer från den som har format Osynliga partiet. Autonomismen betonar, därav namnet, arbetarklassens autonoma, självständiga, kamp. Traditionell socialistisk politik uppfattas som präglad av tvivel på denna förmåga. Leninismens betonande av avantgardet, syndikalismens och "trade unionismens" betonande av fackföreningarna som grundläggande formering i kampen, socialdemokratins hänfallenhet åt parlamentarism och centralism; allt är uttryck för en grundläggande misstro mot det politiska subjektets förmåga till självaktivitet. I praktiken har traditionen därför präglats av skepsis mot i princip alla slags organisering eller organisationer i klassisk bemärkelse. Exempelvis ses fackförbund, egentligen oavsett hur radikala de är, som en beståndsdel i det kapitalistiska samhällets försök att kontrollera arbetarklassens kamp, snarare än som ett vapen i denna kamp. Det "osynliga partiet" som koncept skulle alltså kunna ses som en sammanfattning av den autonomistiska idén om kamp. I stället för politiskt arbete ställer man upp det spontana agerandet. Aktioner ska inte drivas av ideologisk övertygelse hos de agerande utan ta fasta på och drivas på ett medvetet egenintresses grund.

Till stor del utvecklades de här idéerna under den fas av öppen klasskamp som Italien genomgick under det sena 60- och tidiga 70-talet. Arbetare ockuperade sina arbetsplatser, husmödrar genomförde "exproprieringar" i affärerna, man vägrade betala överpriserna för sådant som el eller resor med kollektivtrafiken. Kännetecknande för utvecklingen, förutom dess stora genomslag i de breda lagren och påtagliga framgångar, var att den genomgående bekämpades av såväl fackföreningarna som det mycket inflytelserika kommunistpartiet PCI. På så sätt kan man se att autonomismens två principer - arbetarklassens självverksamhet och misstron mot organisationer - utvecklades i samspel, där praktiserandet av den första ledde till motstånd från de politiska organisationerna vilket ledde till formuleringen av den andra principen (och säkerligen tvärom med för den delen).

Osynlighetens misslyckande

Utan tvivel är denna period ett positivt exempel på kreativa och, i alla fall delvis, framgångsrika försök att bedriva radikal politisk kamp. Problemet ligger inte i förebilden, utan i det sätt på vilket dessa specifika former och idér i och med autonomismen och kampanjen Osynliga partiet övertogs och användes i dagens Sverige. I min mening präglades valet att göra det av en del grundläggande misstag, som också tjänar till att förklara varför den i grunden misslyckades med både sitt specifika syfte, att lyfta fram och visa på det "vardagliga" "omedvetna" motståndet, och ett mer allmänt: att stärka den radikala vänsterrörelsen i Sverige och utöka dess inflytande.

De autonomistiska idéerna uppstod som sagt i försöken att övervinna en förstelnad och i praktiken systemkonserverande vänster, i form av kommunistparti och fackföreningar. Man såg att den officiellt revolutionära rörelsen, när något som började likna en revolutionär situation faktiskt uppstod, i praktiken kom att motarbeta de krafter som försökte driva på utvecklingen. Vad man

lyckades med var alltså att genom att uppfatta den specifika historiska situationen i vilken man befann sig inse att man måste gå runt de organisationer som fanns för att kunna utveckla och stärka rörelsen. I min mening är det just detta att se denna förmåga att se till den historiska situationen snarare än principerna, som utgjorde styrkan då, som gått förlorat nu.
Igångsättandet av Osynliga partiet var i första hand ideologiskt betingat, snarare än baserat på en ide om ett verkligt underlag för en sådan kampanj i dagens Sverige. 60- och 70-talens Italien präglades, liksom över stora delar av västvärlden vid den tiden, av en utbredd radikalism bland "vanligt folk". Det var en radikalism som byggts upp under decennier av, mer eller mindre, "konventionellt" fackförbundsarbete och politisk agitation. Den bilden passar knappast in på dagens Sverige. Säkerligen är radikaliteten och missnöjet större än vad LO-topparna och partiordföranden i det så kallade arbetarpartiet vill påskina, men vi skulle lura oss själva om vi hävdade att allt som behövdes för att utlösa en våg av revolutionär aktivitet var ett brott med vissa organisationsformer, eller former för politiskt handlande. Tyvärr var det just det som kampanjen med det Osynliga partiet, mer eller mindre uttryckligt, utgick ifrån.

Istället för osynlighet

När kampanjen väl, under dessa förespeglingar, dragits igång och responsen från "vanligt folk" så i princip fullständigt uteblev stod man där med det folkliga skägget i den avantgardistiska brevlådan. Tvärtemot idéerna hade man startat en mycket specifik politisk rörelse bestående av ideologiskt övertygade aktivister, som allt för ofta gjorde sig känd, inte för "vardagligt" och "ansiktslöst" motstånd, utan för helt vanligt demonstrerande och i viss mån fönsterkraschande. Att man utgav sig att vara inte bara en representant för "folket" (arbetarklassen etc) utan verkligen vara folket gjorde ju knappast saken bättre. I praktiken hade man, vill jag mena, gjort just samma misstag som de kritiserade partierna och fackförbunden, nämligen satt en organisationsteori före den rådande situationen.

På grund av en överdriven tro på teorin trodde man att det skulle vara nog att resonera sig fram till ett projekt (uppmanandet och framhävandet av det spontana) utan att någonsin vända sig till verkligheten. Tyvärr visade sig den omedvetna kampen, som man ville lyfta fram, vara så omedveten att de som bedrev den aldrig skulle drömma om att associera den med det Osynliga partiet. Genom det uttalat autonomistiska perspektivet alienerade man å andra sidan effektivt alla "vanliga" politiskt aktiva, alla de som ser möjligheter i och engagerar sig i fackförbund och liknande. Sammanfattningsvis så uppstod i princip inget folkligt stöd eller intresse för denna, rent konceptuellt, extrem-folkliga kampanj. Orsaken till varför det blev så är uppenbar: den teori som fungerade väl i en tid när det fanns ett utbrett (och trots allt relativt uttryckligt) missnöje med såväl kapitalism som det sätt som arbetarrörelsen tillvaratagit arbetarklassens intressen på hamnade i ett fullständigt vakum när de användes i ett läge av jämförelsevis goda levnadsförhållanden och litet radikalt missnöje med det rådande läget.
Jag förespråkar på intet vis ett avförande av alla sådana här projekt. Planka.nu är, för att ta ett exempel, ett lysande projekt i samma anda. När det gäller kollektivtrafiken finns dock ett utbrett missnöje att ta fasta på, en stor sympatireserv och en fullständig brist på fruktbara initiativ från de etablerade politiska rörelserna, något som sammantaget lämnat ett tomrum som fyllts på ett exemplariskt sätt. Kanske kan initiativ av den här typen tjäna till att höja intresset och medvetenheten, i sådana fall är allt gott och väl. På det stora hela tror jag dock att det som behövs idag snarare är idogt organisations- och agitationarbete, än fler partiella "kampanjer" eller "koncept".

Sörj inte - Organisera!

Skrivet av **Sam Carlshamre**

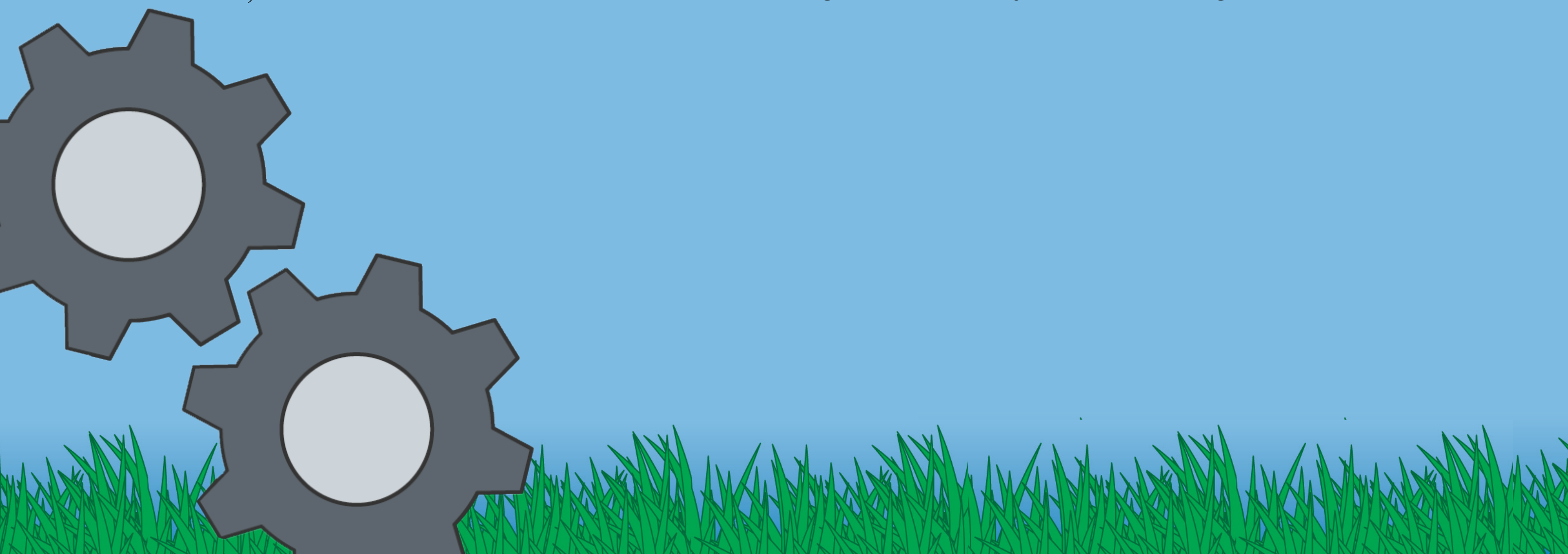
KLASSKAMPEN TAR

Det börjar bli dags att leta sommarjobb. Ännu en sommar när du och alla andra måste ta riktiga skitjobb – för att överleva, kunna ta det lugnt och få en anständig sommar. Gymnasieeleverna, som tydligen inte har ett riktigt arbete och förtjänar en riktig semesterersättning, ska desperat konkurrera med fullfjädrade osäkert anställda.

Bristen på jobb gör att kontakter är livsviktigt. De som inte har sådana får ibland gå utan, eller ta något av de riktiga bottenjobb som erbjuds öppet. I alla fall jag får känslan av att det inte ska vara så här. Det stämmer inte in i liberalernas idylliska uppfattning om vår uppväxt. Sommarjobbet är bara ännu en av de där sakerna som mamma, pappa och studievägledaren bara skruvar sig inför och inte kan förklara. "Ja, men lite ska man ju anstränga sig!" får du höra. Det är samma sak med SL-kortet, med betygen och närvaron, böter, stödet från samhället om du hamnat snett. Det är repression rakt av, och det klingar falskt med vårt samhälles bild av sig självt.

Tyckte du att det har varit jobbigt att skaffa sommarjobb förut? Förra året satte sossarna ner foten: det skulle ordnas sommarjobb i kommunerna så att ungdomarna kunde försörja sig på sommaren. Ungdomarna blev lika glada som kommunerna, som behövde den extra arbetskraften och nu fick råd att anställa. Det blev rätt jobbigt ändå för oss ungdomar, trots att många fler fick jobb finns fortfarande ett enormt underskott på arbeten. När borgarna nu kommer till makten verkar de bli lite orolig över att det kanske är för lätt att skaffa sommarjobb. Om det blir för lätt, då kan ju ungdomarna börja bli kräsna och kräva högre lön! Dessutom kan inflationen gå upp! Så till den här sommarn finns det plötsligt inga sommarjobbsatsningar till unga. Ungdomarna får klara sig: de har mycket lite att säga till om i frågan. Arbetsköparna blir glada; ju fler ungdomar som desperat letar efter ett jobb, desto mindre behöver de betala i lön.

Så om du inte lyckas få ett jobb i sommar: tänk på att du faktiskt gör ett jobb ändå. Din ångest och din desperation sänker lönen för alla de unga som lyckats få jobb i sommar. Alla arbetsgivare är dig tacksam. Visst borde du få lön ändå? Passa på att ta för dig lite extra! Ta lite extra från butiken, ta tåget fast du inte har något sommarkort, ta lite extra plats! Och du som har fått jobb: var glad, men tänk lite på varför du sitter där. Tänk på i vilken situation du är och vilken situation din arbetsköpare är: du kommer nog ha användning för mer än ett av våra tips på din de flesta sommarjobb. Och som alltid annars: skäms inte! Inte för att du är ung, inte för att du är fattig och inte för att du försöker göra ditt sommarjobb mer uthärdligt.

INTE SEMESTER

Regler, rättigheter och annat matnyttigt
Här är en väldigt kort info till dig som fått sommarjobb. Har du fler frågor av facklig karaktär rekomenderar vi dig att ta kontakt med SAC.

Regler på jobbet
När du kommer ny till ett jobb kommer chefen antagligen att gå igenom regler med dig. Nicka och le dumt, men kolla sen med dina arbetskamrater vilka regler som verkligen gäller. Hur mycket för sent kan man komma på morgonen utan löneavdrag, hur långa kafferaster har ni egentligen, måste man verkligen stämpla ut för att gå på toa, vilka chefer är surast?

Möjligheter att få jobb i framtiden
Fråga chefen så tidigt som möjligt om det finns möjlighet till jobb efter sommaren. Dubbelkolla sen med dina arbetskamrater om sommarjobbare brukar stanna kvar till hösten. Om inte finns det ingen anledning att lura sig själv att jobba ihjäl sig utan möjlighet att vinna något på det.

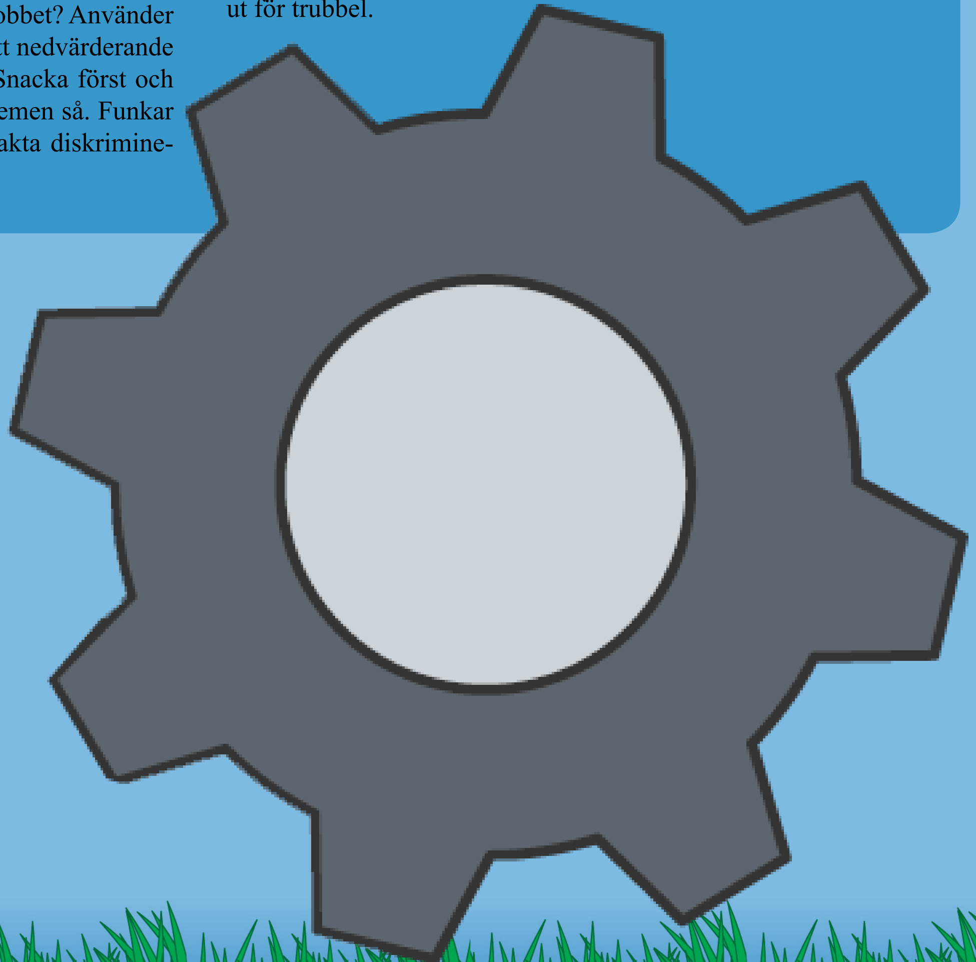
Arbetsmiljö
Tvingas du göra arbetsuppgifter du inte klarar av eller saknar utbildning till? Säg ifrån! Du ska inte riskera att skada din kropp för resten av livet p.g.a. ett tillfälligt jobb. Om du skadas på jobbet: tveka inte, dra in facket! Facket har rätt att sätta farliga arbetsuppgifter i blockad så att du slipper utföra den, utnyttja den rättigheten innan det är för sent!

Diskriminering
Utsätts du för någon form av diskriminering på jobbet? Använder folk regelbundet ord som “bög” och “hora” på ett nedvärderande sätt eller är din arbetsmiljö full av porrbilder? Snacka först och främst med folk på jobbet och försök lösa problemen så. Funkar inte det kan du ta hjälp av facket med att kontakta diskrimineringsombud eller andra myndigheter.

Lön
Tjänar du en tredjedel av dina fast anställda kamraters lön? Ifrågasätt det och kräv lika lön, låt inte arbetsgivare utnyttja dig mer än de andra. Om inget hjälper, arbeta bara en tredjedel så mycket! Kompensera löneklyftan med extra fikapauser och lediga eftermiddagar! Gör som dina arbetskamrater plocka med dig användbara saker hem för att dryga ut lönen.
Viktigt att veta om du fått sommarjobb
Se till att få ett anställningsbevis. Det är ett papper där det står vad för sorts anställning du har, vilka dina arbetstider och arbetsuppgifter är, din lön och hur lång tidsperiod det gäller. Se upp för “anställning vid behov”, som egentligen saknar innehåll. Se också upp med anställning med provisionsbaserade och ackordsbaserade löner. Semesterersättning ska alla som jobbar ha. Den ska vara minst 12 procent av lönen. Säger arbetsgivaren att ersättning ingår i lönen, ska det stå i anställningsbeviset och på lönespecifikationen.

Övertidsersättning
Se till att din arbetstid står i anställningsbeviset, allt utöver 40 timmar i veckan är övertid. Arbetstiden är reglerad i lag.

Om du jobbar svart
Tänk på att du inte är försäkrad om det skulle hända en olycka på arbetsplatsen, dessutom riskerar du att bli återbetalningsskyldig skatt till staten om arbetsköparen åker dit. Men vi vet att många inte har några valmöjligheter, och det är givetvis arbetsgivarens fel och inte ditt att du tvingas jobba svart. Om man jobbar svart är det minst lika viktigt att vara organiserad ifall man skulle råka ut för trubbel.

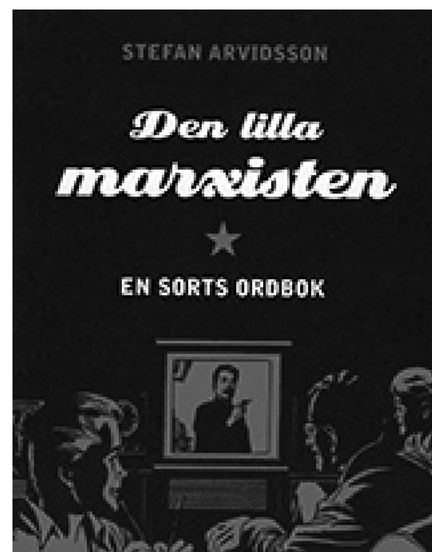

Arbetarråd och ekonomin i ett självförvaltat samhälle
av Cornelius Castoriadis

Wapiti och Indidäck Förlag kom alldeles nyss ut med en ny bok, en översättning av Cornelius Castoriadis gamla text *Arbetarråd och ekonomin i ett självförvaltat samhälle*. Boken kom ut i pamflettform redan 1957 och när man läser den är det är uppenbart att den har några år på nacken. Arbetarklassen arbetar inte i lika hög grad på stora fabriker o.s.v. Ändå tycker jag att bokens grundidéer är både läsvärda inspirerande år 2007. Det som Castoriadis gör bäst är att han lägger fram en eventuell revolution som ett "vardagsproblem". Det behövs inget parti som styr och ställer över arbetarklassen efter revolutionen, vi är kapabla att ta makten över våra egna liv. Utifrån dessa tankar försöker han beskriva hur en eventuell uppbyggnad av att socialistiskt samhälle kan komma att se ut. Precis som bokens titel antyder sätter han sin tilltro till arbetarråden. Castoriadis försöker sig inte på att beskriva stadiet som förhoppningsvis infaller efter socialismen; kommunismen. Det uppskattar jag starkt. Kommunismen är allt för avlägsen och att lägga ut riktlinjer för hur ett sådant samhälle ska organiseras skulle vara dumdristigt. Conelius Castoriadis bok väcker en hel del tankar och visar på att saker som låter komplicerade i dagens värld egentligen är rena vardagssaker. Vi är fult kapabla att lösa de problemen som kan uppstå i produktionen, utan kapitalismens hjälp. Boken finns att inhandla på www.wapiti.se och www.radikaldistro.com

Skrivet av **Gustav Sevreus**

Den lilla marxisten - En sorts ordbok
av Stefan Arvidsson

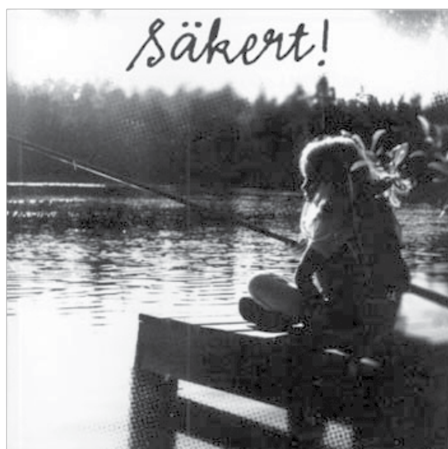

Det första man ska ha klart för sig innan man läser "Den lilla marxisten – en sorts ordbok ", är att den inte är en lika utförlig och marxistiskt korrekt ordbok som "A Dictionary of Marxist Thought" eller lika inriktad och precis som den nyöversatta "Att läsa Kapitalet politiskt". Istället är den en mycket bra introduktion till den som tidigare bara snuddat vid det marxistiska språkbruket. Ord som arbetskraft, arbetsmarknad, ideologi, kapitalism, kultur, lön, utopi och varor, och många andra termer du inte kan ha undvikit att stötta på i den borgerliga medievärlden , förklaras här på helt nytt sätt i jämförelse med vad många är vana vid.

Om du tror att du vet vad som menas med alla dessa ord efter vad du läst i Dagens Nyheter eller Svenska Dagbladet, lovar jag dig att du kommer att ha ändrat din uppfattning efter att ha läst den här boken. "Den lilla marxisten – en sorts ordbok", kan användas både som en uppslagsbok medan du läser valfri marxistisk text , eller läsas som en vanlig bok, från pärm till pärm. Det var nog också författaren, Stefan Arvidssons mening när han döpte den till "en sorts ordbok". "Den lilla marxisten" fungerar lika bra som en bläddderbok du kan ströläsa lite i till kaffet på jobbrasten, använda för att piffa upp ett skolarbete eller en hemtenta inom till exempel samhälle, historia eller filosofi, eller helt enkelt läsa den innan du ger dig på Karl Marx tegelstens böcker och mindre texter.

Det enda negativa jag har att säga om boken är att den ibland kan vara lite för ytlig. Vissa ord och termer ville jag läsa mer om och fördjupa mig i, men då finns ju det som sagt andra böcker som passar bättre.m

Skrivet av **Pirat Daniel**

Säkert - "Säkert!"

"Vi kommer att dö samtidigt du och jag…"
Låten från radion får mig att titta upp lite från skrivbordet.
"Ännu en svensk indiepop-låt i mängden, vem fan är det nu då som ska spelas på P3 dagarna igenom?" är den första tanken som slår mig, men samtidigt kan jag inte låta bli att att gnolla med lite.
Namnet Säkert sa mig ingenting, men när radiorösten börjar prata om Annika Norlin började det falla på plats. Har Annika a.k.a Hello Saferide gjort en platta på svenska?
Några snabba klick och sen har jag skivan spelandes på datorn.

Snabbt märker jag att det inte handlar om någon "Indiepop- låt i mängden". Låtarna präntas in i min hjärnan precis som alla Hello Saferide låtar gjort tidigare genom åren, det går helt enkelt inte att undvika att tycka om det.

Speciellt fastnar jag för låt nummer 3 på albumet. "Allt som är ditt" handlar om den sjuka samhällsdebatten vi har haft ett tag nu här i Sverige där man försöker hitta undanflykter för våldtäcktsmän och lägga över skulden för våltäckter på offret. Argument som "Du skulle inte gått själv", "Du skulle inte klätt dig så utmanande" osv hörs allt för ofta från rättsalarna med friande domar som följd.

Var Säkert själv står i debatten blir väldigt klart när låten kommer till refrängen, "Dom jävlarna ska skjutas" hörs om och om igen och det krävs inte många sekunder innan rysningarna går igenom min kropp. Äntligen en artist som vågar ta de grova orden i munnen!

När låten kommer till slutklämmen så står det klart vem som är Sveriges Indiedrottning både musikaliskt och politiskt. Marit Bergman kan slänga sig i väggen med hennes vurmande om massa oviktigt skit. Annika Norlin står ohotad på toppen av tronen!

"Jag vet vad han heter, jag står med ett gevär. Jag ska spendera mitt liv och ta tillbaka allt som är ditt".
Kan det bli bättre?
Skivan hittar ni på närmaste bit-torrent tracker eller i någon skivaffär.

Skrivet av **Hugo Wjikström**

- SUF Gävle
- SUF Göteborg
- SUF Halmstad
- SUF Huddinge
- SUF Jönköping
- SUF Kalmar
- SUF Karlstad
- SUF Kristianstad
- SUF Luleå
- SUF Lund
- SUF Malmö
- SUF Motala
- SUF Norrköping
- SUF Piteå
- SUF Simrishamn
- SUF Stockholm
- SUF Strängnäs
- SUF Uppsala
- SUF Varberg
- SUF Västerås
- SUF Växjö
- Örebro SUK
- SUF Östersund

Nyfiken på syndikalismen?

Syndikalismen är snarare än en politisk ideologi ett sätt att organisera sig. Genom facklig kamp och frihetlig tradition kämpar syndikalister världen över för arbetarklassen och soc-ialismen. I Sveriges företräds syndikalismen främst av SAC (Sveriges Arbetares Central-organisation) och SUF (Syndikalistiska Un-gdomsförbundet), men syndikalister och synd-ikalistisk organisation hittar du på allt ifrån din arbetsplats till folkrörelserna och din lokala idrottsklubb. Direkt Aktion är Syndikalistiska Ungdomsförbundets tidning, och aktiva SUF-klubbar hittar du på följande orter i landet;

Läs mer om SUF och om hur du kommer i kontakt med din lokalklubb på

www.SUF.cc

VAD VILL SUF?

- Syndikalistiska Ungdomsförbundets principförklaring

Kapitalismen

Vi lever i ett klassamhälle där människor ständigt delas in i två grupper; arbetarklass och borgarklass. Borgarklassen lever av - och försöker kontrollera, det arbete vi utför. Därför står vi och borgarklassen i motsättning till varandra och för en ständig kamp om kontrollen över arbetet och mervärdet.

Arbetarklassen

Arbetarklassen är inte en homogen grupp. Borgarklassen försöker utnyttja våra skillnader för att splittra oss. Rasism, sexism och homofobi är alla exempel på strukturella förtryck som vi måste uppmärksamma och bekämpa. Dessa förtryck existerar enligt en egen dynamik oberoende av kapitalismen, men förstärks av densamma. Kampen mot dessa strukturella förtryck är en del av klasskampen som inte kan undantas eller åsidosättas. Kapitalismen är internationell och därför måste även motståndet vara internationellt. Arbetarklassen har ingen nation.

Strategi och metod

Vi arbetar utomparlamentariskt genom direkt aktion. Direkt aktion innebär handling utan ombud, att vi själva direkt ingriper i den ekonomiska verkligheten, utan omvägar genom politiska partier eller lobbyorganisationer. Vi betraktar staten som ett arv från den borgliga eran vars intressen och organisation står i motsättning till vår kamp. Vi är därför fiender till staten. SUF organiseras istället federalistiskt, vilket innebär att beslut fattas lokalt av dem som berörs. Vi är revolutionärer och därför måste vi bryta systemets ramar; lagar kan inte begränsa våra arbetsmetoder.

Klasskampen

Klasskampen förs ständigt på arbetsplatser, skolor, bostadsområden och överallt i samhället. Den finns alltid närvarande i olika former, ibland organiserat och ibland spontant. SUF: s uppgift är att stödja, delta i och utveckla de kamper som redan förs.

Syndikalismen

Syndikalismen är en lång tradition av hur människor i klassamhället tillsammans organiserar sig för att vinna frihet, rättvisa och värdighet. SUF: s uppgift är att vara en länk mellan syndikalismens kompromisslösa historia och våra konkreta erfarenheter som ungdomar i klassamhället. SUF är ingen fackförening, vi för vidare syndikalismens kamptradition samt försvarar våra medlemmar och arbetarklassen i hela det samhälle vi vill förändra.

Den sociala revolutionen

Vårat mål är den sociala revolutionen, upplösningen av klasssamhället och staten och där med upplösandet av dess sociala hierarkier. I ett framtida klasslöst samhälle tas beslut direkt av dem som berörs och produktionsmedlen står till samhällets förfogande.